

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ FINANSIJSKOJ REVIZIJI

INSTITUTA ZA STANDARDIZACIJU BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2024. GODINU

Sadržaj

I	MIŠLJENJE NEZAVISNOG REVIZORA.....	2
1.	MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA	2
2.	MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	4
II	REZIME PREPORUKA DATIH ZA 2024. GODINU	6
III	IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI	6
1.	PREDMET I CILJ REVIZIJE	6
2.	KRITERIJI KORIŠTENI U REVIZIJI	7
3.	METODE I POSTUPCI REVIZIJE	7
4.	OCJENA REALIZACIJE PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠTAJA	8
5.	NADLEŽNOST, ORGANIZACIJA I RUKOVOĐENJE.....	8
6.	SISTEM INTERNIH KONTROLA.....	10
7.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	11
7.1.	Pregled prihoda i primitaka	11
7.2.	Pregled rashoda i izdataka iz budžeta	12
7.2.1.	Bruto plaće	12
7.3.	Bilans stanja	13
8.	JAVNE NABAVKE	13
9.	KOMENTARI INSTITUTA NA NACRT IZVJEŠTAJA	14
PRILOZI	14	

I MIŠLJENJE NEZAVISNOG REVIZORA

Mišljenje nezavisnog revizora se daje na osnovu obavljene finansijske revizije koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i, u vezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Mišljenje

Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja **Instituta za standardizaciju Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Institut) koji obuhvataju: bilans stanja na 31.12.2024. godine, pregled prihoda, primitaka i finansiranja po ekonomskim kategorijama, pregled rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, pregled dinamike zapošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja po vrstama i projektima, pregled doznaka iz tekuće rezerve budžeta, te analizu izvršenja budžeta – tekstualni dio, za godinu koja završava na taj dan.

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji Instituta prikazuju istinito i fer, u svim značajnim aspektima, finansijsko stanje imovine, obaveza i izvora sredstava na 31.12.2024. godine, te prihode i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu s primjenjivim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnov za mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine¹ i Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI)². Naše odgovornosti prema ISSAI standardima su detaljnije opisane u paragrafu *Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Instituta u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju prema ISSAI 130 – Etički kodeks i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizioni dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Odgovornosti rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Instituta je odgovorno za sastavljanje i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu s primjenjivim okvirom finansijskog izvještavanja na nivou institucija Bosne i Hercegovine tj. Zakonom o finansiranju institucija BiH, Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za

¹ Službeni glasnik BiH, broj 12/06

² Međunarodni standardi vrhovnih revizionih institucija (ISSAI) dio su Okvira profesionalnih objava Međunarodne organizacije vrhovnih revizionih institucija – IFPP okvira (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), koji čine tri nivoa objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizionih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

korisnike budžeta institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške, odgovarajuća objelodanivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina sačinjeni bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili greške i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji.

Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije, u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prijevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizione postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizione dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prijevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizione postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i da li finansijski izvještaji odražavaju transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

S rukovodstvom komuniciramo u vezi sa, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Mišljenje

U vezi s revizijom finansijskih izvještaja Instituta za 2024. godinu, obavili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Instituta za 2024. godinu u skladu su, u svim značajnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema ovom standardu su detaljnije opisane u paragrafu *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Instituta u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju prema ISSAI 130 – Etički kodeks i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizioni dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Skretanje pažnje³

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pažnju na sljedeće:

- *Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Instituta nije usklađen s važećim odlukama Vijeća ministara BiH (tačka 5. Izvještaja).*

Odgovornosti rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za sastavljanje i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Instituta je također odgovorno da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrđuje da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i

³ Paragraf kojim revizor skreće pažnju korisnicima izvještaja na pitanja koja su prezentovana ili objelodanjena u informacijama vezanim za predmet revizije, a koja su, prema revizorovoj profesionalnoj prosudbi, jako važna za razumijevanje takvih informacija od strane korisnika izvještaja; u revizionoj praksi ovaj paragraf se naziva još i 'isticanje pitanja'.

informacije, u svim značajnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizione dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Instituta, prema definisanim kriterijima, usklađeno s relevantnim zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 7.5.2025. godine

GENERALNI REVIZOR

Hrvoje Tvrtković, v. r.

**ZAMJENIK
GENERALNOG REVIZORA**

Nedžad Hajtić, v. r.

**ZAMJENICA
GENERALNOG REVIZORA**

Neda Močević, v. r.

II REZIME PREPORUKA DATIH ZA 2024. GODINU

U Izvještaju o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2024. godinu date su četiri preporuke (dvije nove i dvije ponovljene⁴). Date preporuke se odnose na usklađenost.

U tabeli koja slijedi prikazan je rezime datih preporuka, dok su detaljni nalazi prezentovani po procesima u okviru pojedinačnih tačaka Izvještaja.

Tabela 1. Rezime datih preporuka za 2024. godinu

Br. prep.	Tekst preporuke	Status preporuke
1	Institut je dužan svojim proaktivnim djelovanjem ubrzati započete aktivnosti na usklađivanju Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Instituta s odlukama Vijeća ministara BiH.	P
2	Institut je dužan da prava i obaveze ugovornih strana definiše prije realizacije posla.	N
3	Institut je dužan da prilikom odobravanja plaćenog odsustva zaposlenim postupa u skladu sa Zakonom o radu u institucijama BiH.	N
4	Institut treba u situacijama kada se ne može tačno i precizno definisati potrebna količina i obim ugovora planirati zaključenje okvirnog sporazuma.	P

Status: N-nova, P-ponovljena

Osim navedenog, u Izvještaju je obrađena i preporuka čija je realizacija, u 2024. godini, ocijenjena kao realizacija u toku, a koja će i dalje biti predmet praćenja⁵.

III IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ured za reviziju) obavio je finansijsku reviziju za 2024. godinu koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja Instituta i, u vezi s istom, reviziju usklađenosti.

U Izvještaju o obavljenoj finansijskoj reviziji Instituta za 2024. godinu su, pored mišljenja nezavisnog revizora i rezimea datih preporuka za 2024. godinu, prezentovani predmet i cilj revizije, korišteni kriteriji, kao i metode i postupci revizije. Također, ocijenjena je realizacija preporuka iz prethodnih izvještaja i prezentovani su detaljni revizorski nalazi i date preporuke.

1. PREDMET I CILJ REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Instituta za 2024. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i odražavaju li bilanci u cijelosti rezultate poslovanja. Također, cilj revizije je procijeniti primjenjuje li rukovodstvo

⁴ Nerealizovane preporuke iz prethodnog perioda su, nakon utvrđenog činjeničnog stanja, ponovljene.

⁵ Vidjeti tabelu broj 2 u tački 4. Izvještaja

institucije zakone i propise, i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkciju interne revizije.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedina značajna pogrešna prikazivanja mogu ostati neotkrivena.

2. KRITERIJI KORIŠTENI U REVIZIJI

Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju uporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Naime, za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2024. godinu
- Zakon o finansiranju institucija BiH
 - Pravilnik o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH
 - Pravilnik o finansijskom izvještavanju institucija BiH
 - Instrukcije o privremenom finansiranju institucija BiH za period januar – mart, april – juni i juli – septembar 2024. godine
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o javnim nabavkama i podzakonski akti
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o upravi i podzakonski akti
- Zakon o reviziji institucija BiH
- Zakon o obligacionim odnosima (dio koji se odnosi na ugovore o djelu)
- Zakon o standardizaciji BiH.

3. METODE I POSTUPCI REVIZIJE

Finansijska revizija je provedena u skladu s donesenim godišnjim planom u dvije faze, odnosno obavljanjem prethodne i završne revizije u periodu između oktobra 2024. godine i maja 2025. godine. U skladu s predmetom finansijske revizije i metodologijom rada Ureda za reviziju koja se bazira na Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI), sagledana je prezentovana dokumentacija i informacije o poslovanju Instituta, utvrđena su područja rizika i ocijenjeno je funkcionisanje sistema internih kontrola po pojedinim procesima radi određivanja revizionog pristupa. Na bazi uzorka je izvršen uvid u knjigovodstvenu dokumentaciju o nastalim poslovnim događajima evidentiranim u poslovnim knjigama Instituta. Ispitana je dosljednost primjene zakonskih propisa, te pravila, procedura i drugih internih akata koji su vezani za finansijsko poslovanje Instituta. Obavljeni su razgovori s rukovodstvom Instituta i drugim

zaposlenicima u cilju pribavljanja obrazloženja odgovornih lica u vezi s poslovnim događajima koji su bili predmetom revizije.

4. OCJENA REALIZACIJE PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠTAJA

U prethodnim Izvještajima o obavljenoj finansijskoj reviziji Instituta Ured za reviziju je dao preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti, nedostataka i slabosti.

Tokom obavljanja revizije za 2024. godinu ocijenili smo da je Institut od ukupno sedam prethodno datih preporuka realizovao dvije, realizacija jedne preporuke je u toku, dvije preporuke nije realizovao, a za dvije preporuke ocjenu realizacije nije moguće dati u revidiranom periodu.

U narednoj tabeli prikazan je pregled ocjene realizacije prethodno datih preporuka.

Tabela 2. Detaljan pregled ocjene realizacije prethodno datih preporuka

Broj prep.	Ocjena realizacije preporuke iz prethodnih izvještaja	Status
1/2023	Institut je po dobijanju nezadovoljavajućeg mišljenja interne revizije za uspostavljanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole, pokrenuo aktivnosti na implementaciji ovog procesa.	●
2/2023	U 2024. godini nije bilo zahtjeva za napredovanje zaposlenih u viši unutrašnji platni razred tako da preporuka ne može biti ocijenjena u revidiranom periodu.	⏸
3/2023	Institut u 2024. godini nije provodio nabavku službenih vozila tako da preporuka ne može biti ocijenjena u revidiranom periodu.	⏸
4/2023	Institut je za postupak nabavke roba čija cijena je promjenjiva u tenderskoj dokumentaciji predvidio odredbu promjenjivosti cijene.	✓
5/2023	Institut ni u 2024. godini, u situacijama kada se ne može tačno i precizno definisati potrebna količina i obim ugovora, nije planirao zaključenje okvirnog sporazuma, već je zaključivao ugovore o javnoj nabavci.	✗
1/2022	Nisu okončane aktivnosti na izradi i usklađivanju pravilnika o unutrašnjoj organizaciji s Odlukom o principima za utvrđivanje unutrašnje organizacije organa uprave BiH i Odlukom o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama BiH.	✗
4/2022	Institut je angažman vanjskih saradnika putem ugovora o djelu vršio samo u iznimnim slučajevima i za obavljanje konkretnih poslova.	✓

Status: ✓ realizovana preporuka⁶, ● preporuka čija je realizacija u toku⁷, ✗ nerealizovana preporuka⁸, ⏸ preporuka koja nije mogla biti ocijenjena u revidiranom periodu ili nije relevantna za dalje praćenje⁹.

5. NADLEŽNOST, ORGANIZACIJA I RUKOVOĐENJE

Institut je samostalna upravna organizacija osnovana 2004. godine¹⁰ kao državna naučno-stručna institucija, nadležna u području standardizacije i u području ocjenjivanja usklađenosti. Institut predlaže strategiju standardizacije u Bosni i Hercegovini, priprema i izdaje bosanskohercegovačke standarde, zastupa i predstavlja Bosnu i Hercegovinu u

⁶ Realizovane su aktivnosti navedene u preporuci.

⁷ U toku je realizacija aktivnosti te stoga u ovom Izvještaju nije data nova preporuka, ali je dat opis stanja i provedenih aktivnosti.

⁸ Nisu preduzimane aktivnosti na realizaciji preporuke te je stoga u ovom Izvještaju ponovljena preporuka za predmetni proces.

⁹ Preporuka nije mogla biti ocijenjena u ovom ciklusu revizije, ali će biti ocijenjena kad se za to steknu uslovi.

¹⁰ Zakon o osnivanju instituta, Službeni glasnik BiH, broj 44/04

međunarodnim i drugim međudržavnim organizacijama za standardizaciju, učestvuje u uspostavi i održavanju sistema certifikovanja i homologizacije u skladu s evropskim modelom. Također, zastupa Bosnu i Hercegovinu u evropskim i međunarodnim organizacijama za ocjenjivanje usklađenosti do formiranja asocijacije ispitnih laboratorija i asocijacije kalibracionih laboratorija i organizuje obrazovanje iz područja ocjenjivanja usklađenosti.

Institutom rukovodi direktor, koji ima zamjenika, a imenuje ih Vijeće ministara BiH po prethodno pribavljenom mišljenju Agencije za državnu službu BiH. Mandat direktora i zamjenika direktora traje pet godine. Direktor je imenovan u 2023. godini¹¹. Vijeće ministara BiH je na 58. sjednici, održanoj 29.8.2024. godine, zbog sticanja uslova za starosnu penziju razriješilo dužnosti zamjenika direktora, a imenovalo vršioca dužnosti do okončanja konkursne procedure, a najduže do tri mjeseca¹². S obzirom na to da konkursna procedura nije okončana, Rješenjem Vijeća ministara BiH mandat vršioca dužnosti je produžen na još tri mjeseca. U konačnici, po okončanju konkursne procedure, Vijeće ministara BiH je na 72. sjednici, održanoj 4.3.2025. godine, imenovalo zamjenika direktora na mandatni period od pet godina.

U skladu sa Zakonom o standardizaciji BiH, subjekat u području standardizacije je i Vijeće za standardizaciju, koje kao stručno savjetodavno tijelo djeluje u okviru Instituta. Članovi Vijeća za standardizaciju su istaknuti stručnjaci Bosne i Hercegovine iz različitih područja iz oba entiteta i imenuje ih Vijeće ministara BiH na prijedlog Instituta. Mandat Vijeća za standardizaciju je istekao 22.6.2021. godine. Institut je pripremio i Vijeću ministara BiH uputio na usvajanje Prijedlog odluke o imenovanju članova Vijeća za standardizaciju, međutim, do momenta obavljanja završne revizije (mart 2025. godine) članovi nisu imenovani.

Unutrašnja organizacija Instituta uređuje se Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji koji donosi direktor Instituta, uz saglasnost Vijeća ministara BiH. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Instituta, koji je donesen 2006. godine, sistematizovana su 52 radna mjesta. Na 31.12.2024. godine Institut je zapošljavao 37 osoba.

Usvajanjem Odluke o principima za utvrđivanje unutrašnje organizacije organa uprave BiH¹³ i Odluke o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama BiH¹⁴ sve institucije Vijeća ministara BiH su bile u obavezi da do kraja aprila 2014. godine usklade pravilnike o unutrašnjoj organizaciji s odredbama navedenih odluka.

Institut po ovom pitanju prethodnih godina nije preduzimao konkretne aktivnosti. Po imenovanju direktora usaglašena je nova organizaciona struktura, izvršena je kategorizacija službeničkih i zaposleničkih radnih mjesta te upućeni dopisi nadležnim institucijama na davanje mišljenja. Ministarstvu pravde akt je upućen 27.2.2024. godine, a Ministarstvu finansija i trezora BiH 5.3.2024. godine. Analizirajući dinamiku provođenja ove aktivnosti uočeno je da je izostao proaktivan pristup za okončanje ovih aktivnosti. Ministarstvo pravde BiH svoje Mišljenje je dalo u novembru¹⁵, u kojem je konstatovalo da opis 16 radnih mjesta nije pravilno sastavljen te prijedlog opisa poslova vratio na ponovno sastavljanje. Postupajući po Mišljenju Ministarstva pravde Institut je izvršio korekciju i u martu 2025. godine poslao korigovani opis radnih mjesta. Mišljenja smo da Institut nije adekvatno usmjerio aktivnosti prema usklađivanju Pravilnika o

¹¹ Službeni glasnik BiH, broj 45/23

¹² Službeni glasnik BiH, broj 63/24

¹³ Službeni glasnik BiH, broj 30/13

¹⁴ Službeni glasnik BiH, br.: 30/13, 67/15 i 51/18

¹⁵ Akt broj: 18.8-02-4-2041-1/24 od 22.11.2024. godine

unutrašnjoj organizaciji s važećim odlukama Vijeća ministara BiH, jer je isuviše vremena prošlo za realizaciju predmetne obaveze.

PREPORUKA 1

Institut je dužan svojim proaktivnim djelovanjem ubrzati započete aktivnosti na usklađivanju Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Instituta s odlukama Vijeća ministara BiH.

6. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Institut je odgovoran za kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

Finansijsko upravljanje i kontrola:

Uspostavljanje i razvoj sistema internih kontrola obaveza je svih institucija BiH. Zakon o finansiranju institucija BiH¹⁶ uređuje oblast finansijskog upravljanja i kontrole. Ovim zakonom finansijsko upravljanje i kontrola definisano je kao sveobuhvatan sistem politika, procedura i aktivnosti koji uspostavlja i za koji je odgovoran rukovodilac institucije. Sistem finansijskog upravljanja i kontrole zasniva se na upravljanju rizicima i pruža razumno uvjeravanje da će ciljevi institucije biti ostvareni na pravilan, ekonomičan, efikasan i efektivan način. Institut još uvijek nije uspostavio efikasan sistem finansijskog upravljanja i kontrole. Ranije doneseni dokumenti potrebni za uspostavljanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole (popis i mape poslovnih procesa i procjena rizika) su više formalni. U 2024. godini nije preduzimao značajnije aktivnosti na uspostavljanju efikasnog sistema finansijskog upravljanja i kontrole i razvoja istog. Doneseno je samo Uputstvo za upravljanje rizicima. U 2024. godini nadležna Jedinica interne revizije je obavila reviziju na temu Finansijsko upravljanje i kontrola i u decembru dostavila Izvještaj¹⁷ u kojem je dato nezadovoljavajuće mišljenje. Po dobijanju Izvještaja interne revizije pokrenute su aktivnosti na uspostavljanju i unapređenju sistema finansijskog upravljanja i kontrole. U 2025. godini imenovana je radna grupa za uspostavljanje i razvoj finansijskog upravljanja i kontrole, kao i radna grupa za praćenje funkcionisanja i razvoja sistema, sačinjen je Akcioni plan za uspostavljanje sistema finansijskog upravljanja i Mapa poslovnih procesa.

Institut je Centralnoj harmonizacijskoj jedinici Ministarstva finansija i trezora BiH¹⁸ dostavio Godišnji izvještaj o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole za 2024. godinu.

Po pitanju uspostavljanja i razvoja sistema finansijskog upravljanja i kontrole dali smo preporuku u prethodnim periodima, te smo na osnovu prethodno prezentovanog ocijenili da je realizacija iste u toku (red. br. 1 u Tabeli 2), a što će biti predmet daljeg praćenja do okončanja implementacije.

¹⁶ Službeni glasnik BiH, br.: 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13

¹⁷ Izvještaj o obavljenoj internoj reviziji u Institutu za 2024. godinu, broj: 04-07-4917/24 od 11.12.2024. godine

¹⁸ Navedena Jedinica ima obavezu sačinjavati i Vijeću ministara BiH dostavljati konsolidovani godišnji izvještaj o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole u institucijama BiH koji sadrži informacije o stepenu uspostavljanja, napretku, stanju i aktivnostima koje su u izvještajnom periodu realizovane u oblasti razvoja sistema internih finansijskih kontrola, kao i o planovima za buduću razvoj sistema internih finansijskih kontrola u institucijama BiH.

Funkcionisanje sistema internih kontrola:

Na osnovu provedene revizije konstatovan je nedostatak i slabost sistema internih kontrola u dijelu zaključenja ugovora o djelu. Uvidom u angažman vanjskih saradnika uočeno je da se u pojedinim slučajevima ugovor o djelu zaključuje retroaktivno, po obavljenom poslu. I pored činjenice da je angažman vanjskih saradnika za usluge lektorisanja vršen s liste izabranih kandidata, koja je sačinjena po obavljenom javnom pozivu, a angažman eksperta za izradu stručnog mišljenja po osnovu Sporazuma o poslovnoj saradnji¹⁹, ugovor o djelu treba da se zaključi prije angažmana vanjskog saradnika. Ugovor o djelu se zaključuje u pisanoj formi i predstavlja dvostrano obavezan ugovor kojim se naručilac posla obavezuje da isplati odgovarajuću naknadu za izvršeni posao, a izvršilac posla da u korist naručioca u definisanom roku ispuni dogovoreni posao.

PREPORUKA 2

Institut je dužan da prava i obaveze ugovornih strana definiše prije realizacije posla.

7. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Institut je sačinio Godišnji finansijski izvještaj za 2024. godinu i dostavio ga nadležnim organima i institucijama u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku.

Analizom bilješki uz finansijske izvještaje konstatovano je da su sačinjeni prema Pravilniku o finansijskom izvještavanju institucija BiH²⁰.

7.1. Pregled prihoda i primitaka

Ukupno ostvareni prihodi i primici po ekonomskim kategorijama, u periodu od 1.1. do 31.12.2024. godine, iskazani su u iznosu od 138.365 KM, što je za 111.635 KM manje u odnosu na prihode i primitke planirane za 2024. godinu.

Značajni prihodi ostvareni su od pružanja javnih usluga – vlastiti prihodi (133.271 KM). Institut ostvaruje prihode po osnovu prodaje standarda, standardizacionih dokumenata, posredovanja u prodaji međunarodnih, evropskih i nacionalnih standarda drugih zemalja, izdavanja certifikata u Ex oblasti te izdavanja potvrda o identičnosti s BAS standardima.

Pregled prihoda i primitaka prikazan je u Prilogu I Izvještaja.

¹⁹ Rješenjem direktora formira se samostalno stručno radno tijelo Instituta – Komisija za ispitivanje i certifikovanje protiveksplozijski zaštićenih uređaja (Ex komisija), čiji članovi potpisuju sporazum o poslovnoj saradnji.

²⁰ Službeni glasnik BiH, broj 25/15, 91/17 i 2/24

7.2. Pregled rashoda i izdataka iz budžeta

Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2024. godinu²¹, Institutu su odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 1.866.000 KM (tekući izdaci 1.817.000 KM i kapitalni izdaci 49.000 KM)²². Također, spomenutim zakonom je odobreno 40 zaposlenih u Institutu.

Institut je izvršio prestrukturisanje rashoda budžeta koje je odobrilo Ministarstvo finansija i trezora BiH. Prestrukturisanje rashoda je izvršeno u ukupnom iznosu od 25.000 KM.

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama, u periodu od 1.1. do 31.12.2024. godine, ukupno ostvareni rashodi iskazani su u iznosu od 1.780.133 KM, što je za 85.867 KM manje u odnosu na raspoloživi budžet za 2024. godinu.

Vrijednosno značajni rashodi odnose se na: bruto plaće i naknade iz plaća (1.365.358 KM)²³, naknade troškova zaposlenih (197.765 KM), nabavku opreme (55.946 KM), putne troškove (42.176 KM) i ugovorene i druge usluge (30.564 KM).

Pregled rashoda i izdataka iz budžeta prikazan je u Prilogu II Izvještaja.

U daljem tekstu navodimo nalaze revizije koji su uočeni prilikom obavljanja procesa revizije.

7.2.1. Bruto plaće

Revizijom izdataka u okviru pozicije bruto plaća utvrđene su sljedeće nepravilnosti i nedostaci:

Plaćeno odsustvo: Zakonom o radu u institucijama BiH²⁴ propisano je da zaposlenik ima pravo na odsustvo s rada uz naknadu plaće do sedam radnih dana u jednoj kalendarskoj godini – plaćeno odsustvo u slučaju: stupanja u brak, porođaja supruge i teže bolesti ili smrti člana užeg domaćinstva i zadovoljavanja vjerskih, odnosno tradicijskih potreba ili drugih slučajeva utvrđenih aktom poslodavca. Izuzetno, poslodavac je dužan da omogući zaposleniku odsustvo do šest radnih dana u jednoj kalendarskoj godini, radi zadovoljavanja njegovih vjerskih, odnosno tradicijskih ili drugih potreba, s tim da se odsustvo od dva dana koristi uz naknadu plaće – plaćeno odsustvo²⁵. Konstatovali smo da je Institut svojim zaposlenima odobravao korištenje do četiri dana plaćenog odsustva godišnje radi zadovoljenja vjerskih, odnosno tradicijskih potreba, a ne dva dana kako je propisano zakonom.

²¹ Službeni glasnik BiH, broj 50/24

²² Do usvajanja budžeta za 2024. godinu, Institut je raspolagao sredstvima odobrenim prema pojedinačnim Instrukcijama o privremenom finansiranju institucija BiH za period januar – mart 2024. godine, broj: 05-16-2-9002-1/23 od 28.12.2023. godine, za period april – juni 2024. godine, broj: 05-02-2-2499-1/24 od 26.3.2024. godine i period juli – septembar 2024. godine, broj: 05-02-2-4285-1/24 od 25.6.2024. godine koje je donio ministar finansija i trezora Bosne i Hercegovine.

²³ Prosječan broj zaposlenih u 2024. godini za koje su isplaćene bruto plaće bio je 37.

²⁴ Član 30. stav (1) Zakona o radu u institucijama BiH, Službeni glasnik BiH br.: 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10, 40/12 i 93/17

²⁵ Ministarstvo pravde BiH je dalo mišljenje u vezi s primjenom člana 30. Zakona o radu u institucijama BiH, http://www.mpr.gov.ba/pristup_info/default.aspx?id=10111&langTag=sr-SP-Cyrl

PREPORUKA 3

Institut je dužan da prilikom odobravanja plaćenog odsustva zaposlenim postupa u skladu sa Zakonom o radu u institucijama BiH.

7.3. Bilans stanja

U bilansu stanja na 31.12.2024. godine iskazana su ukupna sredstva u iznosu od 195.481 KM. Ukupne obaveze s izvorima sredstava iskazane su u iznosu od 412.198 KM.

Značajne stavke bilansa stanja odnose se na neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (195.481 KM), obaveze prema zaposlenima (132.327 KM) i kratkoročna razgraničenja (46.999 KM).

Bilans stanja prikazan je u Prilogu III Izvještaja.

8. JAVNE NABAVKE

Institut je donio i objavio Plan javnih nabavki za 2024. godinu, kako je propisano Zakonom o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine. Prema prezentovanim podacima²⁶, Institut je u 2024. godini proveo pet konkurentskih postupaka ukupne vrijednosti 66.996 KM, dok je putem direktnih sporazuma izvršio nabavke roba i usluga u vrijednosti od 41.627 KM.

U revidiranim postupcima javnih nabavki nisu uočeni značajniji nedostaci, osim za nabavku goriva.

Budući da je predmet javne nabavke gorivo za koje se tačno ne zna plan i dinamika potreba tokom perioda na koji se odnosi nabavka, smatramo da Institut nije pravilno postupio zaključujući ugovor, a ne okvirni sporazum za nabavku goriva. Uputstvom za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda²⁷ definisano je da ugovorni organ u tenderskoj dokumentaciji kod ugovora o javnoj nabavci određuje tačnu količinu predmeta nabavke, a kod okvirnog sporazuma tačnu ili okvirnu količinu predmeta nabavke.

PREPORUKA 4

Institut treba u situacijama kada se ne može tačno i precizno definisati potrebna količina i obim ugovora planirati zaključenje okvirnog sporazuma.

²⁶ Podaci iz dostavljenih izvještaja iz Informacionog sistema e-nabavke

²⁷ Službeni glasnik BiH, broj: 90/14 i 20/15

9. KOMENTARI INSTITUTA NA NACRT IZVJEŠTAJA

Institut u ostavljenom roku nije dostavio komentare na Nacrt izvještaja o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2024. godinu, tako da ovaj Izvještaj predstavlja konačan izvještaj bez korekcija u odnosu na Nacrt izvještaja o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2024. godinu.

Reviziju u Institutu za 2024. godinu obavili su: Nataša Pavlović – vođa tima i Darija Dandić – član tima.

**Vođa tima za
finansijsku reviziju**

Nataša Pavlović, v. r.

**Rukovodilac Odjela za
finansijsku reviziju**

Nermin Hamzagić, v. r.

Broj: 03-16-1-587/25

Prilozi

Prilog I – Pregled prihoda i primitaka za 2024. godinu

Prilog II – Pregled rashoda budžeta za 2024. godinu

Prilog III – Bilans stanja na 31.12.2024. godine

Pregled prihoda i primitaka za 2024. godinu

INSTITUT ZA STANDARDIZACIJU BOSNE I HERCEGOVINE

Opis	Planirani iznos u budžetu	Izmjene i dopune	Ukupno planirani iznos	Ostvareni iznos	Procenat (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Neporezni prihodi	250.000	0	250.000	138.365	55
Prihodi od preduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	0	0	0	0	
Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga	250.000	0	250.000	138.365	55
Novčane kazne (neporezne prirode)	0	0	0	0	
2. Tekući transferi i donacije	0	0	0	0	
Primljeni tekući transferi od stranih vlada i međunarodnih organizacija - donacije iz inostranstva	0	0	0	0	
Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti	0	0	0	0	
Domaće donacije	0	0	0	0	
3. Kapitalni primici	0	0	0	0	
Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	0	
Primici od finansijske imovine	0	0	0	0	
Primici od dugoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
Primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
4. Ukupni prihodi i primici (1+2+3)	250.000	0	250.000	138.365	55

Pregled rashoda budžeta za 2024. godinu

INSTITUT ZA STANDARDIZACIJU BOSNE I HERCEGOVINE

Opis	Odobreni budžet	Usklađivanja budžeta	Ukupni budžet	Izvršenje budžeta	Procenat (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Tekući izdaci	1.817.000	-17.000	1.800.000	1.714.186	95
Bruto plaće i naknade	1.410.000	-16.100	1.393.900	1.365.358	98
Naknade troškova zaposlenih	212.000	0	212.000	197.765	93
Putni troškovi	55.000	0	55.000	42.176	77
Izdaci telefonskih i poštanskih usluga	22.000	-2.500	19.500	16.828	86
Izdaci za energiju i komunalne usluge	0	0	0	0	
Nabavka materijala	26.000	0	26.000	19.947	77
Izdaci za usluge prijevoza i goriva	9.000	500	9.500	7.634	80
Unajmljivanje imovine i opreme	6.000	-1.400	4.600	4.020	87
Izdaci za tekuće održavanje	25.000	2.500	27.500	25.692	93
Izdaci za osiguranje	5.000	0	5.000	4.202	84
Ugovorene i druge posebne usluge	47.000	0	47.000	30.564	65
2. Kapitalni izdaci	49.000	17.000	66.000	65.946	100
Nabavka zemljišta	0	0	0	0	
Nabavka građevina	0	0	0	0	
Nabavka opreme	34.000	22.000	56.000	55.946	100
Nabavka ostalih stalnih sredstava	0	0	0	0	
Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	15.000	-5.000	10.000	10.000	100
3. Tekući grantovi	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
4. Budžet-neposredna potrošnja (1+2+3)	1.866.000	0	1.866.000	1.780.133	95
5. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
6. Novčane donacije	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
7. Programi posebne namjene	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
8. Ukupno (4+5+6+7)	1.866.000	0	1.866.000	1.780.133	95

Bilans stanja na 31.12.2024. godine

INSTITUT ZA STANDARDIZACIJU BOSNE I HERCEGOVINE

Opis	31.12.2024.	31.12.2023.	Procenat (2/3*100)
1	2	3	4
1. Gotovina, krat. potraživanja, razgraničenja i zalihe	0	1.820	0
Novčana sredstva	0	0	100
Kratkoročna potraživanja	0	1.820	0
Kratkoročni plasmani	0	0	
Interni finansijski odnosi	0	0	
Zalihe	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	0	0	
2. Stalna sredstva	195.481	209.391	93
Stalna sredstva	1.116.170	1.078.720	103
Ispravka vrijednosti	920.689	869.329	106
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	195.481	209.391	93
Dugoročni plasmani	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
UKUPNO AKTIVA (1+2)	195.481	211.211	93
3. Kratkoročne obaveze i razgraničenja	216.717	185.060	117
Kratkoročne tekuće obaveze	37.392	35.683	105
Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	
Obaveze prema zaposlenima	132.327	135.557	98
Interni finansijski odnosi	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	46.999	13.820	340
4. Dugoročne obaveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	
Ostale dugoročne obaveze	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
5. Izvori sredstava	195.481	209.391	93
Izvori sredstava	195.481	209.391	93
Ostali izvori sredstava	0	0	
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda	0	0	
UKUPNO PASIVA (3+4+5)	412.198	394.451	104

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stav 4., napomenuto je da bilans stanja budžetskih korisnika **neće biti uravnotežen** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sistema Glavne knjige, dok će bilans stanja koji radi Ministarstvo finansija i trezora na nivou Budžeta institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežen.